

"ÖMÜR AĞACINDAN DÜŞƏN YARPAQLAR"

Dəyərli şair qardaşım, qələm dostum Rafiq Yusifoğluna

Bəribaşdan deyim ki, Rafiq Yusifoğluyla uzun illərin Söz dostu, Qələm qardaşı. Dağlarımız da birdi, çaylarımız da, bulaqlarımız da, elə ürəyimizdəki dağlar da eynidi. Görünür, bu oxşarlıq, bu bir-birində özünü tapma heç də təsadüf deyilmiş. Və bir də görünür ki, Tanrı qələminin kimliyimizə yazdığı yazılar da eyni qələmin, eyni mürəkkəbim məhsuludu. Ona görə də dağlarımız eyni ucalıqda olduğu kimi, yaşadığımız, çəkməyə məhkum olduğumuz dağlar da ürəyimiz tutumda olsa da, amma ağırlığı dözülməzdi, ağrısı bitib-tükənməyəndi...

Mən Rafiq müəllimin hər yazısını, hər kitabını əlimə alanda, sonra həmin o yazıyla, kitabla baş-baş qalanda bir anlıq xəyala dalıram. Gözümün qarşısına kəndimdən, yəni Tuğdan Qubadlıya gedən yol - bir meşə ciğiri gəlir. O ciğirlə təbiətin bizim indi işğal altında olan bölgəmizə bəxş etdiyi giləmeyvələrdən dadmaqla doymamaq şərti və sevgisiylə gedirəm. Və elə bilirəm ki, bu ciğirin sağında, solunda və ümumiyyətlə, bu meşəlikdə boy verən bütün nə varsa hamısı təkcə mənim üçündür, mənim kimi düşünənlər üçündür. Və bir də bu torpağı mənim kimi sevənlər üçündür. Təbii ki, bu dediklərim həm də Rafiq Yusifoğlu aiddir. Xüsusilə ona görə ki, Rafiq Yusifoğlunun söz dünyası həmin o təbii ormanı, meşəni, çəmənəni xatırladır mənə. Əlini hansı sözə uzadırsansa, özünəməxsus dadı, tamı, özünəməxsus gözəlliyi, zərifliyi var. Bax, bu dad, tam, bu gözəllik, zəriflik ruhuma hopur, könlümü oxşayır. Ona görə də qələm dostumun şeir çələngindən doymuram, ayrılmaq istəmirəm...

Bax, elə bu günlərdə işıq üzü görmüş və dəyərli professorumuzu, folklorşünas alimimiz Məhərrəm Qasımlının redaktorluğu ilə nəşr edilmiş "Ömür ağacından düşən yarpaqlar" kitabı da məni həmin o dediyim ovqata qaytardı. Mən kitabın ilk səhifəsindən Rafiq Yusifoğlunun ilk imzasını gördüyüm illərə qayıtdım. Kitab elə tərtib olunub ki, bir şair qələminin ilk nümunəsindən kitabın çapına qədər olan yol naxışlanıb. Oxucu, yəni mən 1966-cı ilin Qubadlısına qayıdır... Şairin ilk addımlarının səsinə eşidir... ürəyinin döyüntüsünü dinləyir. Hiss edir ki, ədəbiyyata, söz dünyamıza yeni bir imza gəlir, yeni bir nəfəs qarışır və bu səsin, bu nəfəsin sahibi yuxusuz gecələrin yaşantılarını özü üçün birmənalı şəkildə qəbul edir. Və...

Və beləcə, başlayır barəsində fikirlərimi bölüşdüyüm kitabın şeir düzüümü. Tam səmimi deyim ki, mən kitabı vərəqləyib şeir dünyasına-

da özümün duyğularımı cilalamağa başladığım anda hardansa ağılıma bir fikir gəldi. İstədim ki, Rafiq müəllimin xanımına, qızına, oğluna, Vətənə, Qarabağa ünvanladığı şeirlərin fonunda kitab barəsində içimdən keçənləri sizinlə bölüşüm. Bilmirəm, bu cür yanaşma Rafiq Yusifoğlunu qanə edəcək, yoxsa yox, amma ürəyim belə istədi. Bax, bu istəyin ilk misraları belədi:

**Qəlbə daş atanın insafına bax, -
Bu yerin ən parlaq ulduzu söndü.
Getdi, yasa batdı bütün Qarabağ,
Tehran gəlişiyə Cənnətə döndü...**

**... Qürbətdə vətəni düşünüb hər gün,
Yaşarmı budaqdan ayrılan yarpaq?
Tehran cənnətə də dönsə onunçün,
Yadından çıxmayıb doğma Qarabağ.**

Bu şeir Ağabəyim ağaya ithaf olunub. Onun nisgilli taleyindən danışır bu şeir. Özü də bir şair vurğunluğuyla. Və oxuduqca gözünün önünə xarıbülbul də gəlir... Zənnimcə, oxucuya işarəylə, sətirlə deyimlə öz istəyini çatdırmaq, öz fikrini həzm etdirmək yaradıcı insanın qayəsi və uğurudur. Bunu da Rafiq Yusifoğlu ustalıqla bacarıbdı. O hələ 1974-cü ildə yazıb ki:

**Qapımız, bacamız qalıb başına,
Könlüm sızıldayır yaralı kimi.
Üzümü sürtürəm qəbir daşına,
Dağların bir ürkək maralı kimi.**

**Sinəmdə illərin həyəcanı var,
Ürək doğmaları yada salıbdır.
Bizim kəndimizdə bizdən yadigar,
Təkcə babamızın qəbri qalıbdır...**

Mən bu şeiri oxuyanda tam səmimi şəkildə qərar verdim ki, Rafiq Yusifoğlu yurd itirəcəyimizi, yurda həsrət qalacağımızı öncədən duyubdu, fəhm edibdi. Ona görə də həmin o hissləri qələmə alıbdı...

**Günahım nədir ki,
Günahsız bir gözəl
Sevir məni.
Günahım var isə,
Balanın başına
Çevir məni...**

Bu, şair etirafıdı, özü də ömür-gün yoldaşına. Və yaxud:

**Qəlbimin arzusu qəlbinə hopub,
Təzə bir qönçəsən güllər içində.
Ay oğul, sən mənim qəlbimdən qopub,
Gəzən ürəyimsən ellər içində...**

Və yaxud:

**Darıxıram ay qızım,
De, necə rahat yatar.
Öz doğma övladından
Ayrı düşən bir ata.**

Təqdim etdiyim bu nümunələrin hər birində bir atanın, bir ailə başçısının, bir sevgən insanın bütün duyğularının səmimiyyəti, həssaslığını, ən vacibi isə özü olmasını görmək mümkündür. Burada Rafiq Yusifoğlu həm də özü-özünü oxucusuna təqdim edir. Bağlılıq tellərinin incəliyini qabardır. Təbii ki, bu, dənizin qabarmasıdır, sevginin qabarmasıdır. Və o da təbiidir ki, bu qabarmalar oxucunu özünə çəkir, oxucunu qolları arasına alır. Mən Rafiq Yusifoğlunun "Ömür ağacından düşən yarpaqlar"ı yığmağa çalışdım. Amma o yarpaqlar o qədər kövrək idi ki, toxunmağa qorxdum. Lakin içimdə yaşayan inam mənə söylədi ki, o yarpaqlar solmayan yarpaqlardı, onlar xəzəl olmayacaq. Çünki o yarpaqlara Rafiqin ürəyi, varlığı hopubdur. Allah o ürəyi, o varlığını qorusun!

Əbülfət MƏDƏTOĞLU